

Gespecialiseerd onderwijs tijdens de lockdown; wat is het beeld?

Vanaf 16 december 2020 zijn de scholen in het regulier, basis- en voortgezet onderwijs fysiek gesloten in verband met de geldende lockdown. Leerlingen krijgen les op afstand t/m in ieder geval 7 februari 2021, met uitzondering van leerlingen in het primair onderwijs met minimaal één ouder met een cruciaal beroep. Zij komen in aanmerking voor noodopvang op school en kinderopvang. Ook voor leerlingen in kwetsbare posities is er uitzondering mogelijk, waarbij de school (waar nodig samen met de gemeente) bepaalt om welke individuele leerlingen het gaat. Voor leerlingen in een examenjaar in het voortgezet onderwijs gaan alle onderwijsactiviteiten door. Ook het afnemen van schoolexamens voor leerlingen in het voorexamenjaar, inclusief vwo 4 gaat door. Voor leerlingen in het vmbo, vso en pro in alle leerjaren worden er praktijkgerichte lessen op school gegeven.

Wat betekent dit voor het gespecialiseerd onderwijs?

Met betrekking tot het speciaal onderwijs (basisschoolleeftijd) is aangegeven dat een aanzienlijk deel van de leerlingen zich in een kwetsbare positie zal bevinden, wat voor het kabinet inhoudt dat het speciaal onderwijs volledig open zou kunnen zijn. Deze afweging is en blijft weliswaar aan de school, maar het kabinet onderstreept het belang hiervan. Voor het voortgezet speciaal onderwijs (vso, voortgezet onderwijs leeftijd) en het praktijkonderwijs (pro) geldt dat de leerlingen grotendeels praktijkgericht onderwijs volgen en/of zich in een kwetsbare positie bevinden. In de praktijk betekent dit dat fysiek onderwijs hier de norm blijft. Scholen mogen hier een eigen afweging in blijven maken. Met betrekking tot het speciaal basisonderwijs (sbo, scholen voor leerlingen die zich in het regulier onderwijs niet optimaal ontwikkelen maar een lichtere problematiek kennen dan in het speciaal onderwijs) werd afgesproken dat zij analoog aan het reguliere basisonderwijs over dienden te gaan op afstandsonderwijs, maar daarbij oog te hebben voor kwetsbare leerlingen. Het uitgangspunt dat de uiteindelijke afweging door de schoolbesturen zelf gemaakt wordt, zorgt voor verschil in afweging en diversiteit in besluitvorming en soms voor onduidelijkheid.

Hoe is de situatie in het gespecialiseerd onderwijs?

Om beeld te krijgen van de situatie in het gespecialiseerd onderwijs heeft Sectorraad GO (Sectorraad voor het gespecialiseerd onderwijs, voorheen LECSO/SBOwerkverband) in de week van 22 t/m 29 januari jl. een uitvraag gedaan onder de leden. Het gaat hierbij om een peiling; de resultaten geven een globaal beeld maar wel een goede indicatie. De uitvraag is door meer dan 400 leden ingevuld en geeft een beeld over een groter aantal scholen. De peiling is per schooltype beantwoord; sbo, so en vso.

Afstandsonderwijs versus fysiek onderwijs

We zien uit de peiling dat het overgrote deel van de so-, vso- en sbo-scholen een hybride vorm kiest voor het onderwijs. Dat wil zeggen; er wordt afstandsonderwijs gegeven, maar er zijn ook leerlingen die fysiek les krijgen op school. Ook worden er leerlingen opgevangen op school. Het percentage scholen dat in deze hybride vorm onderwijs of opvang aanbiedt, ligt rond de 65 procent. Waarbij op sbo-scholen dit percentage iets hoger ligt.

Rond de 20 procent van de scholen geeft volledig afstandsonderwijs, hierbij zien we een iets hoger percentage bij het so. Op de vraag hoeveel scholen volledig fysiek onderwijs, niet zijnde noodopvang, bieden, ligt het percentage rond de 10 procent.

Leerlingen zijn in beeld

95 procent van de leden geeft aan alle leerlingen in beeld te hebben. Slechts 5 procent geeft aan met een aantal van de leerlingen geen contact te krijgen.

Moeilijk te organiseren maar we houden vol

Tot slot hebben we alle leden gevraagd of het onderwijs nog te organiseren is. Ongeveer de helft van de leden geeft aan het goed op orde te hebben. De andere helft geeft aan dat ze het nog steeds kunnen organiseren maar ze beginnen aan het eind van de mogelijkheden te komen. Slechts een heel klein deel van de leden (onder de 5 procent) geeft aan onderhand aan het eind van hun Latijn te zijn.

Herkenbaar beeld

Als Sectorraad GO herkennen we het beeld wat ontstaat uit de peiling. We zien dat scholen hun best doen om al het mogelijke te organiseren, dat is altijd kenmerkend voor gespecialiseerd onderwijs. Overigens staat Sectorraad GO volledig achter het uitgangspunt om aan de schoolbesturen de uiteindelijke keus te laten om de onderwijsvorm te kiezen. Zij hebben het beste zicht op de situatie binnen hun scholen, gemeenten en regio's en kunnen daar naar handelen.

Het is goed om te zien dat bijna alle leerlingen in beeld zijn. Scholen hebben de situatie nog goed op orde, maar we zien wel dat dit met veel inspanningen gepaard gaat. Dat baart zorgen. Met name de ongerustheid onder onderwijspersoneel over de mogelijke gezondheid- en veiligheidsrisico's die zij lopen, speelt daarin een belangrijke rol. Uiteraard hopen ook wij dat het snel weer mogelijk is om ons gebruikelijke onderwijs te hervatten. Wat daarin zou helpen is dat er met grote voorrang sneltesten en vaccinaties voor het onderwijspersoneel gerealiseerd worden.

Utrecht, 29 januari 2021